

2025-161773-oo

ARRETE DES MEMBRES DU COLLEGE REUNI DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE CHARGES DE LA POLITIQUE D'AIDE AUX PERSONNES ANNULANT UNE DECISION DU BUREAU PERMANENT DU CPAS DE JETTE ET DEUX DECISIONS DU CONSEIL DE L'ACTION SOCIALE DU CPAS DE JETTE

Les Membres du Collège réuni de la Commission communautaire commune, chargés de la politique d'aide aux personnes,

Vu la décision du 24 avril 2025, entrée au Service public régional de Bruxelles le 3 juillet 2025, par laquelle le bureau permanent du CPAS de Jette décide de valider les adaptations apportées au cahier spécial des charges n° 2025/.80, préalablement approuvé par le conseil de l'action sociale en date du 15 avril 2025, relatif au marché public de services ayant pour objet « RESIDENCE VIVA - Maison de repos/MRS. Gestion journalière du nettoyage » ;

Vu la décision du 20 mai 2025, entrée au Service public régional de Bruxelles le 6 juin 2025, par laquelle le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette décide notamment de ratifier la décision du bureau permanent du 24 avril 2025 visée au point précédent ;

Vu la décision du 17 juin 2025, entrée au Service public régional de Bruxelles le 24 juin 2025, par laquelle conseil de l'action sociale du CPAS de Jette décide d'attribuer les deux lots du marché de services ayant pour objet « RESIDENCE VIVA - Maison de repos/MRS. Gestion journalière du nettoyage » au montant total de 659.696,67 euros hors TVA ;

Vu la décision du 15 avril 2025, par laquelle le conseil de l'action sociale de du CPAS de Jette a choisi la procédure ouverte comme procédure de passation du marché public de services ayant pour objet « RESIDENCE VIVA - Maison de repos/MRS. Gestion journalière du nettoyage » et approuvé le cahier des charges n° 2025/.80 ainsi que le montant estimé du marché (655.408,31 euros hors TVA ou 793.044,05 euros TVA comprise) ;

BESLUIT VAN DE LEDEN VAN HET VERENIGD COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE BEVOEGD VOOR HET BELEID INZAKE BIJSTAND AAN PERSONEN TOT VERNIETIGING VAN EEN BESLISSING VAN HET VAST BUREAU VAN HET OCMW VAN JETTE EN TWEE BESLISSINGEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN HET OCMW VAN JETTE

De Leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen,

Gelet op de beslissing van 24 april 2025, bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel toegekomen op 3 juli 2025, waarbij het vast bureau van het OCMW van Jette beslist om de in het bestek n° 2025/.80 aangebrachte aanpassingen goed te keuren, eerder goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette op 15 april 2025, betreffende de overheidsopdracht voor diensten met als voorwerp "VIVA RESIDENTIE - Rusthuis/RVT. overheidsopdracht betreffende het dagelijks beheer van de schoonmaak";

Gelet op de beslissing van 20 mei 2025, bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel toegekomen op 6 juni 2025, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette beslist de in het vorige punt vermelde beslissing van het vast bureau van 24 april 2025 te bekrachtigen;

Gelet op de beslissing van 17 juni 2025, bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel toegekomen op 24 juni 2025, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette beslist om de twee percelen van de opdracht van diensten met als voorwerp "VIVA RESIDENTIE - Rusthuis/RVT. overheidsopdracht betreffende het dagelijks beheer van de schoonmaak" voor een totaalbedrag van 659.696,67 euro excl. Btw te gunnen;

Gelet op de beslissing van 15 april 2025, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette de openbare procedure heeft gekozen als plaatsingsprocedure van de overheidsopdracht voor diensten met als voorwerp "VIVA RESIDENTIE - Rusthuis/RVT. overheidsopdracht betreffende het dagelijks beheer van de schoonmaak" en het bestek nr. 2025/.80 evenals het geraamde bedrag van de opdracht (655.408,31 euro excl. btw of 793.044,05 euro incl. btw) heeft goedgekeurd;

Vu la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, les articles 110 et 111, § 2 ;

Vu la loi du 17 juin 2013 relative à la motivation, à l'information et aux voies de recours en matière de marchés publics et de certains marchés de travaux, de fournitures et de services et de concessions ;

Vu la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, l'article 3 ;

Vu la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics ;

Vu l'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune du 13 juillet 1989 portant règlement de son fonctionnement et réglant la signature des actes du Collège réuni, l'article 4ter ;

Vu l'arrêté royal du 14 janvier 2013 établissant les règles générales d'exécution des marchés publics ;

Vu l'arrêté royal du 18 avril 2017 relatif à la passation des marchés publics dans les secteurs classiques ;

Considérant qu'en application de l'article 111, § 2, dernier alinéa, de la loi du 8 juillet 1976 organique précitée, le délai imparti pour statuer sur la décision du 20 mai 2025 a été prolongé de 15 jours ;

Considérant que dans la partie décisionnelle de la délibération du 24 avril 2025 susvisée, le bureau permanent du CPAS de Jette prend plusieurs décisions, notamment celles de :

- valider les adaptations apportées au cahier des charges n° 2025/.80, préalablement approuvé par le conseil de l'action sociale en date du 15 avril 2025 afin de répondre aux observations transmises le 16 avril 2025 par l'autorité de tutelle ;
- procéder aux adaptations du cahier des charges avant l'envoi de celui-ci à la Tutelle et la publication de l'avis aux niveaux national et européen ;

Gelet op de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de artikelen 110 en 111, §2;

Gelet op de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies;

Gelet op de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, artikel 3;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten;

Gelet op het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 13 juli 1989 houdende het reglement van zijn werking en tot regeling van de ondertekening der akten van het Verenigd College, artikel 4ter;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten;

Gelet op het koninklijk besluit van 18 april 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren;

Overwegende dat in toepassing van artikel 111, § 2, laatste lid, van de voormelde organieke wet van 8 juli 1976, de toegestane termijn om uitspraak te doen over de beslissing van 20 mei 2025 werd verlengd met 15 dagen;

Overwegende dat in het beslissende gedeelte van het bovengenoemde beraadslaging van 24 april 2025, het vast bureau van het OCMW van Jette een aantal beslissingen neemt, waaronder :

- de in het bestek n° 2025/.80 aangebrachte aanpassingen goed te keuren, eerder goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette op 15 april 2025 om te reageren op de opmerkingen van de toezichtshoudende overheid van 16 april 2025;
- de gevraagde aanpassingen aan het bestek door te voeren vóór de verzending ervan naar de Voogdij en de publicatie van de aankondiging op nationaal en Europees niveau;

qu'en date du 11 avril 2025, le service du CPAS de Jette en charge du dossier a envoyé par mail à l'Administration régionale une demande de conseil relative au projet de cahier spécial des charges n° 2025/.80. ; que l'Administration régionale y a répondu le 16 avril 2025 en envoyant des observations au sujet de certaines dispositions de ce document, ignorant qu'une décision avait déjà été prise par le conseil de l'action sociale le 15 avril 2025 ; que l'Administration régionale avait notamment observé que le niveau d'exigence minimal fixé pour les lots 1 et 2 concernant le troisième critère de sélection qualitative relatif à la capacité technique et professionnelle des soumissionnaires était bien inférieur aux montants estimés des lots 1 et 2 du marché, en contradiction avec les exigences de l'article 71, alinéa 2, de la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics qui dispose que toutes les conditions de participation doivent être liées et proportionnées à l'objet du marché ; que le bureau permanent justifie en droit ses décisions en évoquant les articles 84 et 110 de la loi organique des centres publics d'action sociale du 8 juillet 1976 et en fait par la mention suivante : « vu l'urgence (cf. délais de publication européenne), le Bureau Permanent est saisi pour valider les adaptations apportées au cahier des charges » ; que l'article 84, § 3, de la loi du 8 juillet 1976 précitée autorise en effet le bureau permanent à exercer d'initiative les pouvoirs du conseil de l'action sociale visés à l'article 84, §§ 1er et 2, de la même loi, à savoir :

- choisir le mode de passation des marchés de travaux, de fournitures et de services et en fixer les conditions et
- engager la procédure et attribuer le marché ;

que toutefois, cette habilitation ne peut être invoquée par le bureau permanent qu'en cas d'urgence impérieuse résultant de circonstances imprévisibles ; que le cas échéant, le bureau permanent doit motiver adéquatement en fait l'existence de l'urgence impérieuse résultant de circonstances imprévisibles, conformément aux dispositions de l'article 3 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs ; qu'en l'espèce, outre un renvoi imprécis à la législation, le bureau permanent ne fournit aucun élément relatif aux circonstances imprévisibles qui sont à l'origine de la situation d'urgence invoquée, pour justifier sa compétence pour prendre la décision de modifier les conditions du cahier spécial des charges à la place du conseil de l'action sociale ; qu'il se limite en effet à évoquer les délais de publication européenne, sans les préciser par ailleurs ; qu'en l'absence d'une motivation adéquate, le pouvoir de modifier les conditions du marché appartenait au seul conseil de l'action sociale, conformément à l'article 84, § 1er, de la loi du 8 juillet 1976 susmentionnée ; que la décision du bureau permanent du 24 avril 2025 ne respecte par ailleurs pas les dispositions de l'article 169, alinéa 2, de la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics,

dat de met het dossier belaste dienst van het OCMW Jette op 11 april 2025 per e-mail een verzoek om advies heeft gericht aan de Gewestelijke Administratie met betrekking tot het ontwerp van het bestek nr. 2025/.80.; dat de Gewestelijke Administratie op 16 april 2025 heeft gereageerd met opmerkingen over een aantal bepalingen van dit document, niet wetende dat de raad voor maatschappelijk welzijn op 15 april 2025 al een besluit had genomen; dat de Gewestelijke Administratie in het bijzonder had opgemerkt dat het minimum vereist niveau dat was vastgesteld voor de percelen 1 en 2 met betrekking tot het derde kwalitatieve selectiecriteria betreffende de technische en beroepsbekwaamheid van de inschrijvers veel lager was dan de geraamde bedragen van percelen 1 en 2 van de opdracht, in strijd met de vereisten van artikel 71, lid 2, van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, dat bepaalt dat alle voorwaarden moeten verband houden met en in verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht; dat het vast bureau zijn beslissingen juridisch motiveert door te verwijzen naar de artikelen 84 en 110 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in feite met de volgende verklaring: "het Vast Bureau, gezien de urgentie (ic. termijnen van publicatie op Europese niveau), wordt verzocht deze aanpassingen te valideren"; dat artikel 84, § 3, van voornoemde wet van 8 juli 1976 het vast bureau machtigt om op eigen initiatief de bevoegdheden uit te oefenen van de raad voor maatschappelijk welzijn bedoeld in artikel 84, §§ 1 en 2, van dezelfde wet, namelijk :

- de plaatsingsprocedure kiezen van opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, en de voorwaarden ervan vaststellen en
- de procedure in gang zetten en de opdracht gunnen;

dat evenwel het vast bureau deze bevoegdheid slechts kan uitoefenen in uiterst dringende noodzaak die voortvloeit uit onvoorziene omstandigheden; dat, in voorkomend geval, het vast bureau het bestaan van dringende noodzaak die voortvloeit uit onvoorziene omstandigheden moet motiveren, overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen; dat in casu het vast bureau, afgezien van een onnauwkeurige verwijzing naar de wettelijke regeling, geen enkele informatie verstrekt over de onvoorziene omstandigheden die tot de aangevoerde noodsituatie hebben geleid, ter rechtvaardiging van zijn bevoegdheid om de beslissing tot wijziging van de voorwaarden van de opdracht in de plaats van de raad voor maatschappelijk welzijn te nemen; dat het slechts verwijst naar de termijnen voor Europese bekendmaking, zonder deze verder te specificeren; dat bij gebrek aan een toereikende motivering, de bevoegdheid tot wijziging van de voorwaarden van de opdracht uitsluitend

qui dispose que les pouvoirs relatifs à la passation et à l'exécution des marchés sont exercés par les autorités et organes compétents, en vertu des dispositions d'une loi, d'un décret, d'une ordonnance, d'une disposition réglementaire ou statutaire les régissant ;

Considérant dès lors que la décision du bureau permanent du 24 avril 2025 susvisée viole la loi en raison de l'incompétence de l'auteur de l'acte ;

Considérant que si le bureau permanent avait été compétent pour prendre l'acte du 24 avril 2025 susvisé, le conseil de l'action sociale aurait uniquement dû prendre pour information cette décision lors de sa plus prochaine séance, en application de l'article 84, § 3, de la loi du 8 juillet 1976 ; qu'en date du 20 mai 2025, le conseil de l'action sociale a décidé de ratifier la décision du bureau permanent du 24 avril 2025 ; que cependant, à cette date, l'avis de marché a déjà été publié sur base des documents du marché tels que modifiés par la décision du bureau permanent susvisée ; que les documents ne peuvent être approuvés par l'autorité compétente après le lancement de la procédure de passation ; que selon une jurisprudence constante du Conseil d'État, un vice de compétence ne peut être couvert *a posteriori* par une ratification (voir notamment C.E. (6e ch. réf.), 18 décembre 2020, n° 249.291, s.a. Les Entreprises Melin) ; que la procédure de passation lancée sur base de documents de marché autres que ceux qui ont été approuvés par l'autorité compétente en application de l'article 84 de la loi du 8 juillet 1976 précitée est entachée d'irrégularité ;

Considérant qu'en date du 17 juin 2025, le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette prend plusieurs décisions, notamment celles d'approuver le rapport d'examen des offres du 4 juin 2025 pour les lots 1 et 2 du marché de services susvisé et d'attribuer les deux lots du marché au soumissionnaire IRIS FACILITY SOLUTIONS, au montant total de 659.696,67 euros hors TVA ; que ces deux décisions sont prises en appliquant les conditions du marché telles que modifiées par le bureau permanent en date du 24 avril 2025 ; que compte tenu du fait que l'incompétence du bureau permanent ne pouvait pas être couverte par une ratification ultérieure du conseil de l'action sociale, l'irrégularité de la procédure de passation du marché public susmentionné au moment de son lancement est incompatible avec l'attribution de ce marché ;

toekwam aan de raad voor maatschappelijk welzijn, overeenkomstig artikel 84, lid 1, van voornoemde wet van 8 juli 1976; dat de beslissing van het vast bureau van 24 april 2025 bovendien niet in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 169, tweede lid, van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, dat bepaalt dat de bevoegdheden voor het plaatsen en uitvoeren van opdrachten uitgeoefend worden door de overheden en organen bevoegd krachtens de bepalingen van een wet, decreet, ordonnantie, reglement of statuut;

Overwegende dat de voormelde beslissing van het vast bureau van 24 april 2025 derhalve de wet schendt wegens onbevoegdheid van de auteur van de akte;

Overwegende dat, indien het vast bureau bevoegd was geweest om voornoemde beslissing van 24 april 2025 te nemen, de raad voor maatschappelijk welzijn deze beslissing slechts ter informatie had moeten nemen op zijn eerstvolgende vergadering, overeenkomstig artikel 84, § 3, van de wet van 8 juli 1976; dat de raad voor maatschappelijk welzijn op 20 mei 2025 heeft besloten de beslissing van het vast bureau van 24 april 2025 te bekrachtigen; dat evenwel op die datum de aankondiging van de opdracht reeds was bekendgemaakt op basis de opdrachtdocumenten zoals gewijzigd bij bovengenoemd besluit van het vast bureau; dat de documenten niet kunnen worden goedgekeurd door de bevoegde autoriteit nadat de plaatsingsprocedure is gestart; dat volgens vaste rechtspraak van de Raad van State een bevoegdheidsgebrek niet *a posteriori* kan worden gedekt door ratificatie (zie met name C.E. (6e ch. réf.), 18 december 2020, nr. 249.291, s.a. Les Entreprises Melin); dat de plaatsingsprocedure die is ingeleid op basis van andere opdrachtdocumenten dan die welke door de bevoegde instantie zijn goedgekeurd overeenkomstig artikel 84 van voornoemde wet van 8 juli 1976, onregelmatig is;

Overwegende dat de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette op 17 juni 2025 verschillende beslissingen heeft genomen, met name die om het verslag van het onderzoek van de offertes van 4 juni 2025 voor de percelen 1 en 2 van de bovenvermelde opdracht van diensten goed te keuren en de twee percelen van de opdracht te gunnen aan de inschrijver IRIS FACILITY SOLUTIONS, voor een totaalbedrag van 659.696,67 euro excl. btw; dat deze twee worden genomen met toepassing van de voorwaarden zoals gewijzigd door het vast bureau op 24 april 2025; dat aangezien de onbekwaamheid van het vast bureau niet kon worden gedekt door bekrachtiging achteraf door de raad voor maatschappelijk welzijn, de onregelmatigheid van de plaatsingsprocedure van bovengenoemde overheidsopdracht op het moment waarop deze werd ingeleid, onverenigbaar is met de gunning van die opdracht;

ARRETE :

Article 1er. La décision du 24 avril 2025, par laquelle le bureau permanent du CPAS de Jette décide de valider les adaptations apportées au cahier spécial des charges n° 2025/.80 relatif au marché public de services ayant pour objet « RESIDENCE VIVA - Maison de repos/MRS. Gestion journalière du nettoyage », est annulée.

Art. 2. Mention de cette décision sera faite au registre des délibérations dudit bureau permanent en marge de l'acte annulé.

Article 3. Les décisions des 20 mai 2025 et 17 juin 2025, par lesquelles le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette décide, respectivement, de ratifier la décision du bureau permanent du 24 avril 2025 susvisée ainsi que d'attribuer les deux lots du marché de services ayant pour objet « RESIDENCE VIVA - Maison de repos/MRS. Gestion journalière du nettoyage », sont annulées.

Art. 4. Mention de ces décisions sera faite au registre des délibérations dudit conseil en marge des actes annulés.

Bruxelles,

17 JUL. 2025

Le Membre du Collège réuni, compétent pour la politique d'aide aux personnes,

Alain MARON

BESLUIT :

Artikel 1. De beslissing van 24 april 2025, waarbij het vast bureau van het OCMW van Jette beslist om de in het bestek n° 2025/.80 aangebrachte aanpassingen goed te keuren betreffende de overheidsopdracht voor met als voorwerp "VIVA RESIDENTIE - Rusthuis/RVT. overheidsopdracht betreffende het dagelijks beheer van de schoonmaak", wordt vernietigd.

Art. 2. Dit besluit moet worden vermeld in het notulenboek van voornoemd vast bureau in de rand van de vernietigde akte.

Artikel 3. De beslissingen van 20 mei 2025 en 17 juni 2025, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette respectievelijk heeft besloten om voornoemde beslissing van het vast bureau van 24 april 2025 te bekrachtigen en de twee percelen van de opdracht voor dienstverlening "VIVA RESIDENTIE - Rusthuis/RVT. overheidsopdracht betreffende het dagelijks beheer van de schoonmaak" te gunnen, worden vernietigd.

Art. 4. Deze besluiten moeten worden vermeld in het notulenboek van voornoemde raad in de rand van de vernietigde akten.

Brussel,

17 JUL. 2025

Het Lid van het Verenigd College, bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen,

Elke VAN DEN BRANDT